

NA DERTIEN MAQUETTES

Tekst: *Leslie Leijenhorst*

Foto's: *Archief familie Holterman*

Anne-Lies en Otto Holterman wonen in een huis dat een kind kan tekenen. Recht toe, recht aan, met een schuin dak. Bij nader inzien blijkt het nieuw gebouwde huis allerlei markante details te bezitten. Het resultaat van een intensieve samenwerking met architect Erik Wamelink uit Lieveelde. Het huis sluit mooi aan bij de voorliefde van de bewoners voor De Stijl-kleuren en Bauhaus-meubelen die het huis een lichte, sprankelende toon geven.

ZIJN UITSPRAKEN

Aanvankelijk woonde de Holtermans in een ruime bungalow. Ze hadden zelfs een aparte muziekkamer. Toen ze over een nieuw huis dachten, wilden ze weer zo iets. Daar is weinig van terechtgekomen. Maar ze zijn verre van ontevreden over dit opmerkelijke huis. Anne-Lies: 'Als je veel geld voor een nieuw huis uittrekt, moet je de architect de kans geven met materialen van deze tijd te laten werken. Anders kun je net zo goed een monumenten- of een ander ouder pand kopen.' En in dat 'geklungel met zo'n boerderijtje verbouwen', zoals er bij hen in de buurt zo veel zijn, hadden ze beslist geen zin. Anne-Lies en Otto Holterman hadden aanvankelijk een architect uit Breda op het oog. Ze hadden hem uitgekozen op basis van een maquette op een tentoonstelling. Echter in de week dat ze een eerste gesprek met hem zouden hebben,

viel de nieuwe Eigen Huis & Interieur, met een reportage over architect Erik Wamelink, op de mat. Anne-Lies: 'Ik was direct verkocht. De manier waarop hij ontwierp, zijn uitspraken, pasten zo schitterend in ons straatje. Bovendien had ik het gevoel dat ik al eerder een huis van hem had gezien. Nog diezelfde avond heb ik alle jaargangen van Eigen Huis & Interieur doorgebladerd. 's Avonds laat vond ik die andere reportage over zijn eigen woning. Het was inmiddels half twaalf. Ik heb 008, en direct daarna Wamelink gebeld om een afspraak te maken.'

HELE WENSENLIJST

Ze hadden een hele wensenlijst. Uitgangspunten waren strakke vormgeving, geen tierlantijnen, niet te veel geconfronteerd worden met de dagelijkse werkelijkheid en veel privacy. Ze gruwden van die doorzonwoningen die je overal ziet, waar iedereen alles kan zien. 'Erik stelde voor eerst eens wat van zijn ontwerpen te bekijken. Dan weet je of al die ideeën die je hebt ook haalbaar zijn. Onze wensenlijst verdween - op een of twee onderdeeljes na - als sneeuw voor de zon. In een van zijn ontwerpen had hij pilaren en kleine kloosterraampjes gebruikt. Dat wilden wij ook.'

GEVOEL VAN DE PLEK

Bij Wamelink speelt de vorm van het terrein een belangrijke rol; de ligging van de kavel in verband met de zon, doch evenzeer in relatie tot de omgeving. Pas wanneer hij het gevoel van de plek heeft, gaat hij zoeken naar de juiste vorm van het huis. Soms komt hij een paar keer terug om de bijzonderheden van het terrein te bekijken; om de zichtlijnen die hij op de bouwplek kan vinden in zich op te nemen. Het viel hem op dat deze kavel, in het Brabantse Terheijden, uitkeek op veel groen en sportvelden. Erik Wamelink vroeg zich af of ze niet boven wilden wonen en beneden wilden slapen. Privacy stond immers hoog op het wensenlijstje. Dat vonden ze een goed idee. Met de twee stijlelementen - pilaren en kloosterraampjes en het gegeven van boven wonen ging hij aan de slag. Anne-Lies: 'Gehinderd door de regelgeving - de breedte en hoogte zijn vaak bepaald - moet je behoorlijk creatief zijn om iets moois te maken.' En dat is gelukt. 'Eigenlijk is het een huis dat een klein kind kan tekenen. Recht toe, recht aan.' Een soort zonnewering, een luifel door gele pilaren ondersteund, omarmt het huis als een grote halve cirkel.

BAUHAUS

Wie bij het betreden van de tuin goed oplet, valt onmiddellijk de kleur geel op. Pas als je binnenstapt, merk je dat deze kleur de voorbode is van de voorliefde van de bewoners voor De Stijl en het Bauhaus. Want ook elders in huis komen De Stijl-kleuren geel, blauw en rood, en de tinten zwart en wit terug. Toch is het beslist geen Bauhaus-huis. Anne-Lies: 'Een Bauhaus-huis is een in de fabriek geprefabriceerd huis dat ter plekke in elkaar wordt gezet. Erik Wamelink heeft die kleuren toege-

past omdat Bauhaus een hobby van ons is. Het sluit bovendien goed aan bij onze inrichting.' Anne-Lies en Otto Holterman hebben de fascinatie voor de periode van het Bauhaus en De Stijl al sinds ze elkaar kennen. Anne-Lies: 'Meubelen uit die periode zijn eenvoudig qua lijnvoering. Ze ogen heel grafisch, zijn heel eerlijk. De meubelen zweven als het ware, ze staan niet met logge poten op de grond'. In de woonkamer vallen tal van moderne meubelklassiekers op: de LC4, het zwart leren tweezitsbankje van Le Corbusier, Wassily-stoelen, en tafeltjes van Marcel Breuer en de ronde buisconstructietafeltjes - model E 1027 - zijn van Eileen Gray. In het eetgedeelte trekt het dressoir van Rietveld aandacht. Op de galerij, het zitgedeelte boven de eetkamer, hebben Rietveldstoelen en meubelklassiekers van late datum - de twee Vlinderstoelen van Jorge Ferrari Hardoy uit de jaren vijftig - een plek gevonden.

RIETVELDKASTJE

Het mooiste meubelstuk is het dressoir van Gerrit Rietveld. Toch twijfelt Anne-Lies: 'Ik kan niet goed een meubelstuk aanwijzen. Dan sluit het een het ander uit. Terwijl we heel bewust een verzameling van meubelen hebben opgebouwd. Het licht gevederte; dat is een leidraad bij de keuze van de meubelen. Zwevende meubelen - niet dat echte Hollandse, zwaar op de poten - daar houden we van.' De keuken is compact. Het plafond van de keuken loopt door tot boven de eettafel. Daarmee wordt ook de ruimte boven de eethoek doorbroken. Anders kijk je tijdens het eten uit op de hoge kap van het dak.

Meubelen uit die periode zijn eenvoudig qua lijnvoering. Ze ogen heel grafisch, zijn heel eerlijk.

Ze zijn begonnen met betonnen beelden van Ine Bollen. 'Dat heeft iets oers.'

Daardoor oogt het behaaglijker. Boven het eetgedeelte ligt een tweede zitgedeelte op een entresol.

ZWART MARMOLEUM

De vloeren door het hele huis zijn belegd met zwart marmoleum. Op zich heeft dat iets strengs en sober. De geaderdheid van het materiaal licht het marmoleum op. Daardoor oogt het minder dood. Zwart is neutraal en past bovendien goed bij de meubels. De binten van de dakconstructie zijn zichtbaar gelaten en in Rietveld-rood geschilderd. Dat geeft een heel ritmisch effect. Het benadrukt het ritme van het huis dat is opgebouwd uit elementen van 20 centimeter. In de keuken en het toilet domineert hetzelfde geel in de tegelwanden, als het Mondriaan-geel aan de buitenzijde van het huis. De ronde pilaren bij de galerij, of entresol, zijn gespoten in zilvergrijze autolak.

FUNCTIONELEKUNST

Dat ritme - in lijnen, kleuren en vormen - komt ook op een andere manier terug. In de zijwanden zijn zogenoemde kloosterraampjes aangebracht; kleine vierkante raampjes. Toen ze aan kunst en wanddecoraties dachten, hebben ze kunstenares Pien Storm van Leeuwen gevraagd een drieluik te ontwerpen als afwisseling op de vierkante kloosterraampjes. De kunstwerkjes zijn qua maatvoering gelijk aan de raampjes. Drie beschilderde zijden doeken met geborduurde figuren. De kleuren van het drieluik passen goed binnen het aanwezige kleurengamma. 'Om het ritme niet te verstoren.' Ook de etsen van Michiel van Overbeeke sluiten goed aan bij de 'Bauhaus-gedachte' die door het huis waart door het 'blauw' van

Mondriaan dat zijn etsen domineert. Maar de Holtermans houden niet alleen van kunst met een functioneel karakter. Hun belangstelling gaat ook uit '1 'art pour 1 'art', naar esthetische vormen. Vooral sculpturen spreken hen aan. In brons, in keramiek en in glas. Ze zijn begonnen met betonnen beelden van Ine Bollen. 'Dat heeft iets oers. Het is bovendien bijzonder knap als je je in dat simpele materiaal kunt uiten.' Dat 'oers' vinden ze ook in de bronzen sculpturen van Jos Dirix. Terwijl de keramieken ontwerpen van Nel Knoop hen bijzonder aanspreekt.

TUINMUUR ALS KADER

De tuin valt eveneens op door zijn strakke lijnen. Grind bedekt de bodem van de tuin, grijze tegels vormen de paden en het terras, de groene hagen en de rijen bolcatalpa's versterken de lijnen van het huis. Ze wilden een eenvoudige tuin met weinig onderhoud die aansloot bij het ontwerp. 'We hebben altijd een tuin met hobbels en bobbels gehad. Daar wilden we vanaf. Eigenlijk wilden we een ommuurde tuin. Zonder muur was het huis en de tuin niet af. Maar dat betekende wel 80 meter muur. Dat was heel veel en vooral kostbaar. Het was bijna winter, en het huis was net opgeleverd. We hebben toen prioriteit aan het huis gegeven. Een muur is toch maar een muur. Inmiddels hebben we allerlei muurontwerpen van Erik Wamelink gezien bij huizen die hij later ontwierp. Hij weet iets heel verrassends van scheidingsmuren te maken. Geen strakke wand, maar afscheidingen met openingen en figuren zodat je er doorheen kunt kijken.' De Holtermans spelen nog altijd met de gedachte, doch door de groene haag als kader is de noodzaak minder groot.

ALLES KLOPT

Anne-Lies en Otto Holterman zijn nog altijd lyrisch en vol lof over het resultaat en de samenwerking met Erik Wamelink. Anne-Lies: 'Erik zoekt samen met de opdrachtgever naar een oplossing. Hij weet niet alles zeker. Hij manipuleert niet, maar weet mensen heel sterk te overtuigen met argumenten. Erik verplicht mensen om mee te denken. Zijn gedrevenheid

is fascinerend. Op een zondagochtend belde hij op: 'Ik ben eruit'. Het hele ontwerp- en bouwproces heeft zo 'n twee jaar geduurd. In totaal heeft hij wel 12 tot 13 maquettes gemaakt. Erik is zeer sterk met zijn schepping verbonden. Toen de oplevering naderde, vroeg hij of die een paar maanden uitgesteld kon worden. Erik heeft heel goed naar ons geluisterd. Het is echt ons huis geworden. Elke keer als ik binnenkom heb ik het gevoel: Ik ga mijn eiland op. Alles klopt.'

